



DATUM
2021-09-08
ERT DATUM
2021-06-08

DIARIENR
2021/141-4
ER BETECKNING
U2021/02963

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Omställningsstudiestödet (DS 2021:18)

Vi avgränsar vårt yttrande till förslagen som föreskriver att en åldersgräns ska gälla för när omställningsstudiestödet begränsas till utbildningar av en viss maximilängd, och att omställningsstudiestödet ska vara ett statligt studiestöd som administreras av CSN. Vi delar utredningens bedömning att det behövs särskilda kontrollåtgärder mot felaktiga utbetalningar av omställningsstudiestödet.

Åldersgräns på 39 år för när stöd kan lämnas endast till utbildning upp till en viss maximilängd (80 heltidsveckor)

Statskontoret tillstyrker förslaget att omställningsstudiestödet ska begränsas till utbildningar som är högst 80 heltidsveckor långa till och med det kalenderår då den studerande fyller 39 år.

Vi delar utredningens bedömning att en sådan begränsning kan vara nödvändig. Gränsen kan medföra att personer inte skjuter upp studier i väntan på att kunna få det mer fördelaktiga omställningsstudiestödet i stället för t.ex. studiemedel. En motsvarande åldersgräns finns idag när det gäller rätten till studiemedel. Vi delar utredningens bedömning att det ordinarie studiestödssystemets regler bör harmoniera med reglerna för det aviserade nya omställningsstudiestödet.

Omställningsstudiestödet bör administreras av CSN

Statskontoret tillstyrker förslaget att omställningsstudiestödet ska vara ett statligt studiestöd som administreras av CSN. Vi noterar att utredningen tydligt har tagit ställning för att detta blir ett väsentligt nytt åtagande för CSN, inte minst vad gäller IT-stöd och samverkan med andra utbildningsmyndigheter. Vi ser det som befogat att konsekvensberäkningarna utgår ifrån att det nya åtagandet inte kan finansieras inom CSN:s befintliga ramar och att nya resurser behöver tillföras.

Statskontoret vill betona att det ofta är utmanande för enskilda myndigheter att växa mycket på kort tid, vilket CSN kan komma att göra till följd av ansvaret för omställningsstudiestödet. Stor expansion på kort tid ställer krav på bland annat verksamhetsplaneringen, behovet av att administrera stödpersonalen och IT-

systemen.¹ Det är viktigt att utredningen tagit hänsyn till det omfattande utvecklingsarbetet som kan följa av en större expansion för CSN.

Vi delar bedömningen att omställningsstudiestödet medför särskilda behov av kontroller mot felaktiga utbetalningar

Utredningen bedömer att omställningsstudiestödet kräver utvidgade kontroller mot felaktiga utbetalningar, eftersom det föreslagna stödet är väsentligt mer generöst än övriga typer av studiestöd. Vi delar bedömningen. Vi anser att kontroller mot felaktiga utbetalningar är en viktig aspekt att beakta vid införande av det nya stödet. Erfarenheter från Statskontorets tidigare utredningar visar att en väl fungerande intern styrning och kontroll hos myndigheter som beslutar om välfärdsförmåner är centralt för att kunna förhindra fusk och fel.²

Utredningschef Gabriel Brandström har beslutat i detta ärende. Utredare Eero Carroll, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Gabriel Brandström

Eero Carroll

¹ Statskontoret (2018:25), *Myndighetsanalys av Institutet för språk och folkminnen*, s. 60–61; Statskontorets remissvar på SOU (2020:27), *Högre växel i minoritetspolitiken*.

² Se Statskontorets remissvar på *Kontroll för ökad tilltro – en ny myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen* (SOU 2020:35).